

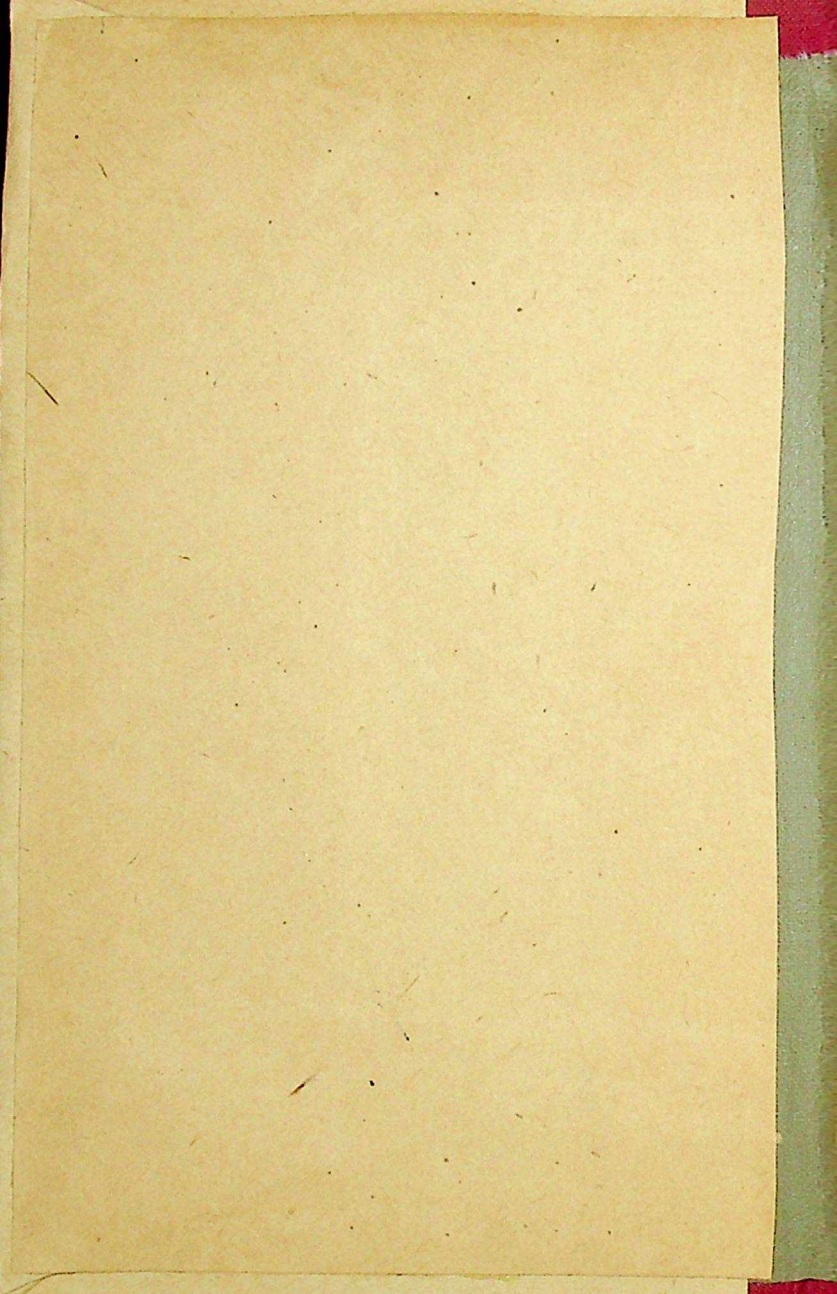
С. 152. 1111
11-231

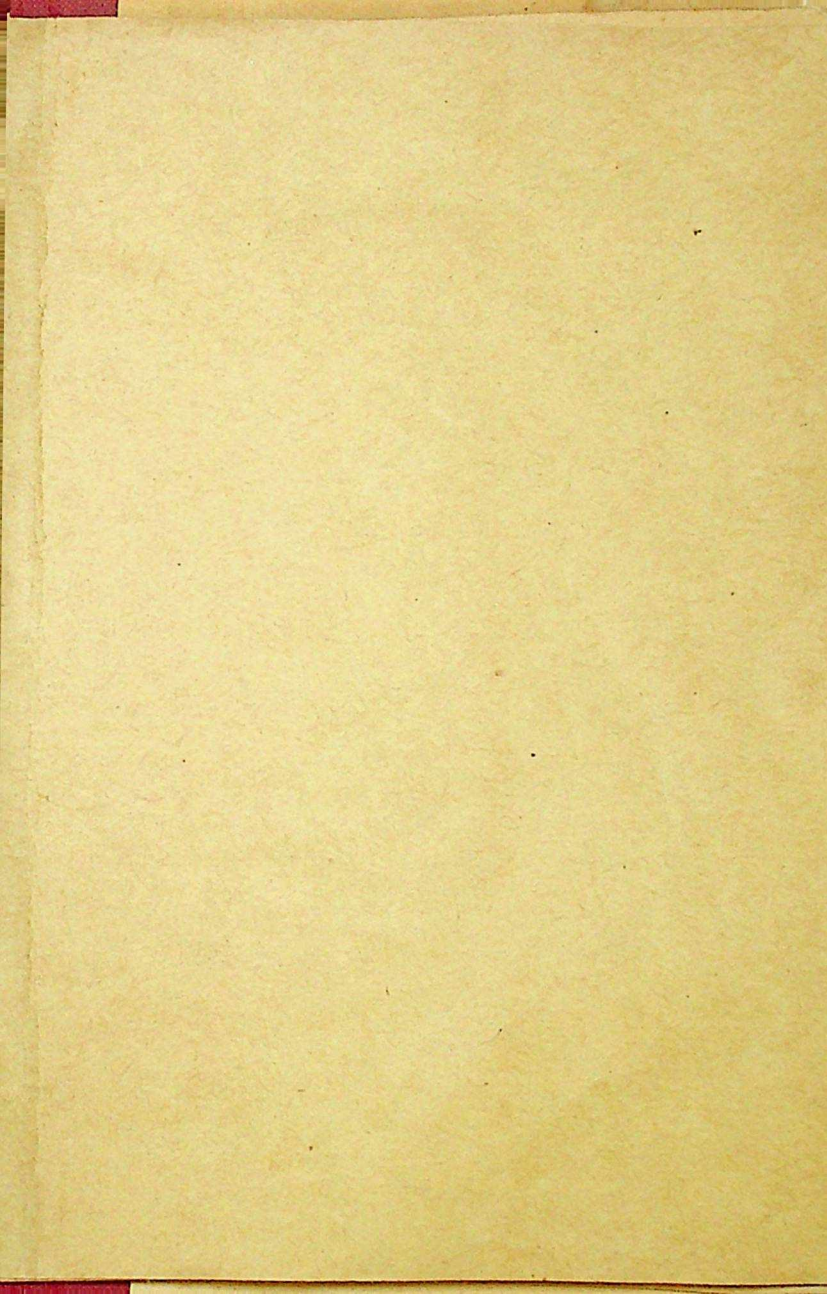
4775 Манжун Н.

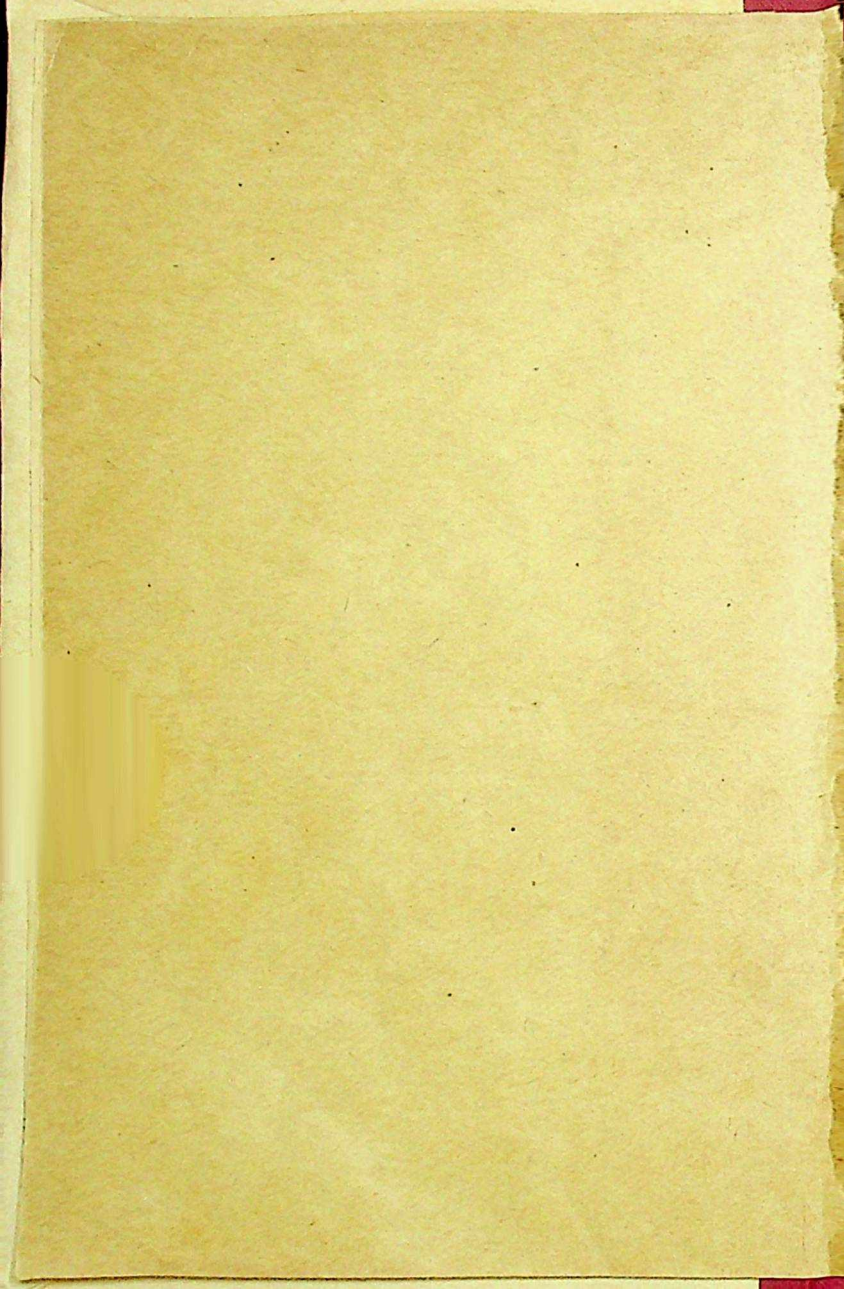
Улан

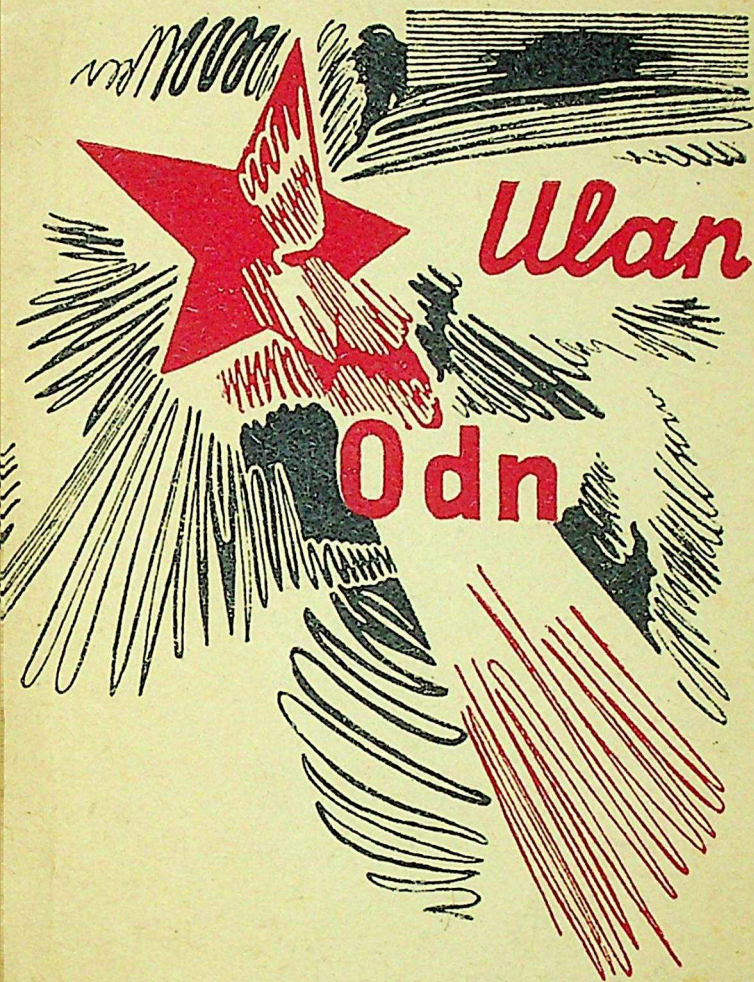
УДН

Сталинград, 1934.

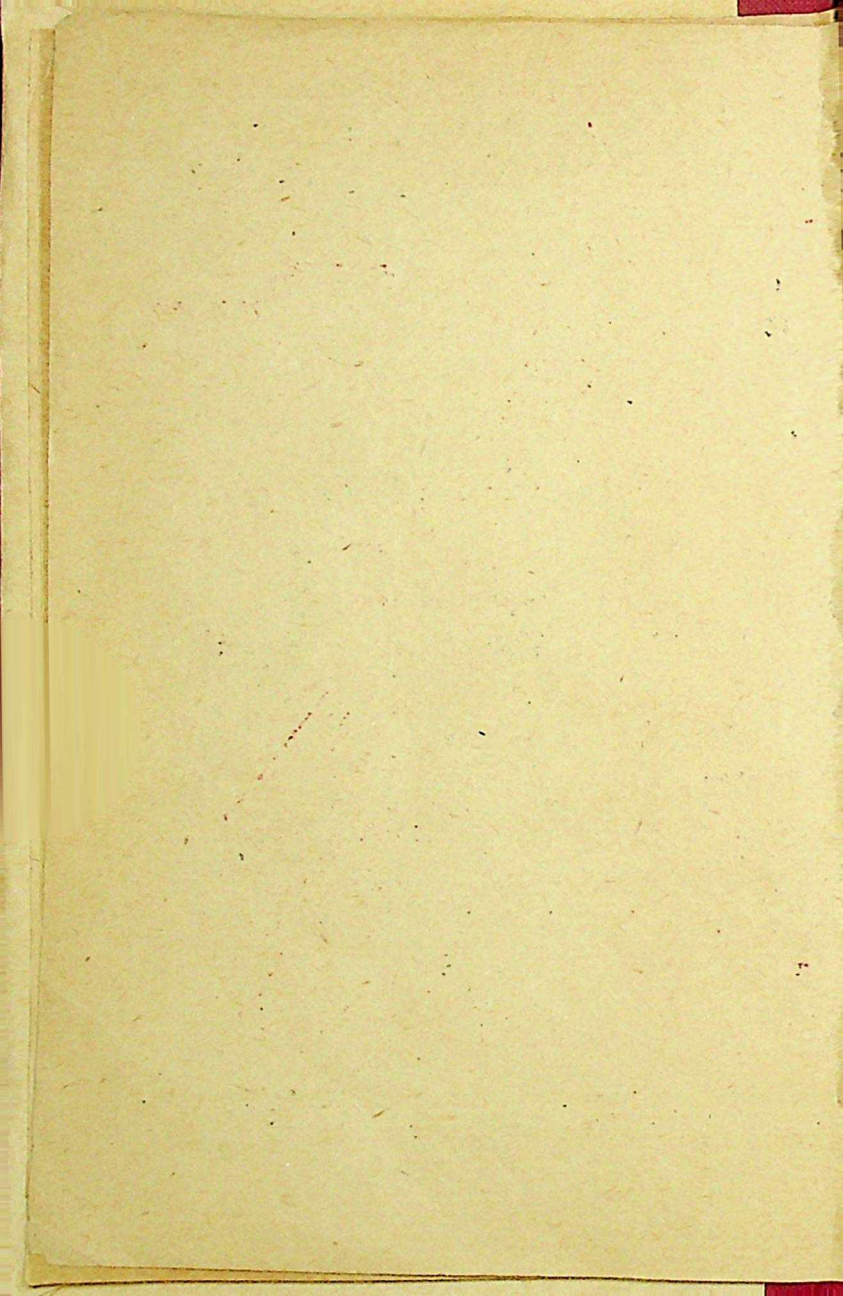

OGIZ. RSFSR. N.-V. KRAJIN GOSUDARSTV. IZDATEL'STV.
STALINGRAD, 1934.

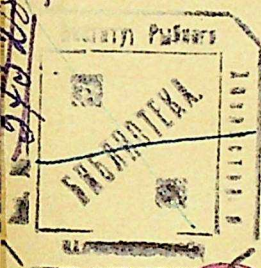
MANZIN N.

91.7-1
11 23

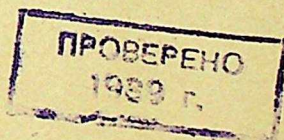
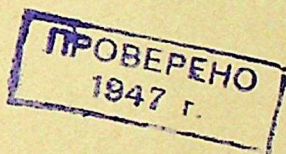
4775-
1982
1209

(2006)

JULAN ODN

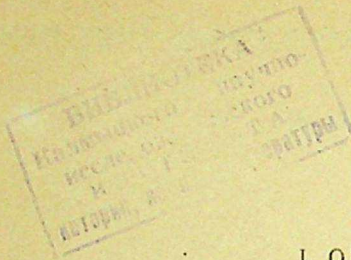

TŌRŌ JASVRN̄ MACŌA I.

4775-
1982

680(2006)

H A R G:

I. Olina tusk stixs.

Tavn talta odn
Feliks Dzerziuskij.
Leninā duudsn duudlhn.
Elst—xoti balhsn
Delgr
Delgy surhulb.
Kītdin kēdlmšcņr
Kolxozin dun

II. Zanvæørin tusk stixs.

Yksn kyn hosar ju kex vllø.
En cuhar xavr.
Eckdøn øgsn xæry.

III. Orsas orçulsn stixs.

Partbillet
Øngrsn Lenind
Manig cokkar, cokkar sedexøv.
Dæønø kylg
Pionermydin marş

Техн. редактор *И. Лес*

ОГИЗ № 99—VII. X—1. Тираж 3000. Печати. лист 7/8. Знаков в печати. листе 53.000.
Слана в произв. 16/XII-33 г. Подп. к печати 29/XII-33 г. Заказ № 5393.
Уполномоченный П.-В. Крайлита № 2762/XVII.

Саратов. Тип. № 1. Н.-В. Крайполиграфтреста.

I. OLNA TUSK STIXS.

Tavn talta odn.

* * *

Ödümşç—krestjan ulsin
 ulyetä ulan çergin
 ulyndtä neg ängdn—
 karcudin döäsdig darxar
 xaluç xarçudas byrdsn
 xajmgin xojr polks.
 Ter polkst jovsn
 Tanhein zalus, gergdt
 ednig byrdöhäd axlgsn
 Cuurgsn döäç komandirmydt.
 Bilglz biçsn degtrön
 Bi nerädz bəəñöv.

I.

Canhar dolıgalısn tengs met
 Çag es yymly,
 Ci, bi, çuhar—bidn
 Çergt es jovlu?
 Çnrgsn ödrmydin jovdlmudig
 Öndr kyrtl çi
 Ömnk bəəsn kevtñ
 Martad uga esjç?
 Barun hararçñ tussn

Buuhin sumna sər
 Bahlegdçñ oda kyrtl
 Bəəhə es bəəny?

II.

.....

Əəx, zovx xojrig
 Əmtñ tiikd es yzly,
 Əvrtə cag ter
 Əəmşgtə çag es bily?

Sovetin josna zəng
 Songsad uga bəətl,
 Salu bəəsn xalbmğudig
 Sonñn kevər es meklly?

Xalbmğ nojdud, zəsngyd
 Xaana jos boshxar
 Xəən kevtə manas bağlad
 Xazgud es kely?

Tyynə xəən, dekəd
 Tanhç xojr əngrəd
 Tavn zilin ergçd
 Təvl uga nooldad,

Ugatnrin xortn bajacudin
Unginb taslz xajad
Ulana josig bidn
Ugatnr es togtalu?

IV.

III.

O—o! omgta kevər
Orsin xalbmgin çahacudig
Orx hazrtnb kyrgl uga
Orm taslsn bişj bidn!

İana xalbmgin polk
İagtmz uga niic
İanhs ədl zərgtə
İazn ədl çidlte mən.

Serəd irsn dəəsiz
Syrdl uga dəvrəd
Serl əgl uga
Siicəd orkdg bilə bidn!

Əvrtə—əvrtə gidg
Əəmşgtə dəənd bidn
Əmən sovetd bəərəd
Ordg bilə bidn!

Oln—oln dəədəs
Onbçta neg dəən
Onbdind mini uxanas
Oda kyrtl harxs.

Maştg kecig əədləd
Mana polk harad irxlə
„Maksimər“ serl əgl uga
Manig çahaçud xav.

„Kəvyd, çaşkar dəvrja!“ giz
Komandır keln „uralad“
Kyrg mernə gyyxər
Kəvydən daxulad orv!

Kylgydin kəlməydəs harsn
Kynd xar toosn
Kyrihəd ohtrhud xadad
Kəgtəd—budtəd odv.

Cəəhin səəhər cutxsən
Cəlng xurç çaşks
Cəvrkn narna gerld
Cəəhəd, gilvkəd jəvb.

„Maksimın“ oln şumduđ,
Məndr met şargad,
Mana end-tend
Malə çəəltxd tusldv.

Buru—zəv ugad
Buuhin duun taçknv,
Bum şaxu ulsa
Bərlədəđ irv bidn.

manz, Dorz, komandir hurvn
ana ömn jovla
macg ber nanla zergläd
ini öör jovna.

Levyd, zytköd dövrtn!" gigäd
ömandir mand zakv,
ömandirin kyrng mörn
ygdläd, buxad jovb.

Macg ber komandirig kyçxär
Maştg boran şavdv.
Däkn bör mörn
dyknär gygäd job.

Manas Maçg suhrad
erän tatz jovsig
ana ömn jovsn
manz yzz orkad:
„Uralan, yks gil!
Kööldäd jovxlacnë çamag,
där çavçad alnav!
Uralan!—jahlav, uralan!
Uralan dovtil naaran!“—gigäd
Macgin kyrgn Manz
erän döngnäd jovb.

Manzin kelsig songsçkad
Macg bidn xojr
Manzig kyçz avxar
erdän dövz jovna bidn.

Man tyryn zax
Zax-maxan idldäd,
en—janan medgdl uga

Kyr—kyr gildäd bæäv.

Xarñhu ulm döğçdad
Xäækrldän ulm ikdv.
Xazud jovsn kyyn
Xazgin, mananë medgdxş.

Kööldäd neg xazgig
Kyräd çavçz jovad,
Komandir, övçär xojr
Kööldz jovsig yzzänäv.

Zulbız jovsn xazgan
Zulaharnë çavçad unhaçkad
Zeerä mörnänë şyryhär
Zaxd harad irv bi.

Komandirän övçäräs xarsxar
Kylgän xäry tatad
Çaşkan deerän dajlad
Çanhar gyylgäd aaşnav.

Komandirig övçär kycäd
Ki çavçad harçkad,
Davād harç odad
Däkn ergäd aaşna.

Komandir övçär xojr
Kylgydin erkn şyryhär
Kyrlädäd däkn çavçldxar
Kööldz jovna xojurn.

Maştg şar övcär
Mana komandirig kycäd
Mətxr bold çaşkar
Mangnaharnë çavsn gizəll

Macg ber dovtiz irəd
„Mauzerər“ əvcərig xav
„Manzerin“ xurdn sumn
Mangnahin coolad orv.

Xarhsn sumna ormas
Xalun cusn asxrv,
Xazgin çergin əvçər
Xazihəd mörnəsn unv.

Ezən alulsn xar mörn
Ergəd harad zulv,
Xasnd unsn xazgin əvcər
Xarinn dərəd çirgdv.

Namag xələz zulsn
Jərxn xar mərig
Jogtasn şyyrəd bərçkəd
„Nagahan“ harhad avb.

Dola xadg „nagahar“
Dornə neg xaçkad
Dərəd çirgdz jovsn kəlinə
Daradinə xojr çavçuv.

Salvadz jovsn xazgudin
Səənd bəəsn əvcərinə
„Səənə ornd“ tığz
Səənər harhv bidd.

Tolhalbz jovsn əvcərinə
Tokarulbz orksna xəən.
To-tomzg ugahar
Tyrgləd xazgud zulcxav.

Zulsn xazgudin ardas

Zuunbrad kəəldz jovtl
„Zaagrtin!“—giz mand
Zaka komandir əgv.

Manig zaagrad harlhnlə
Mana pulemötçik Arltan
„Maksimər“ tednig ardasnə
Minh şaxu xav.

Xalad orksn Arltana
Xar pulemötin sumn
Xaləmg duuna əjs harhad
Ziigəd duulad bəəv.

Zulbz jovsn xazgudin
Zərmnə, degd xordsndan,
Zuuran bəəsn kecər damzad
Zyn bijərm bidd
Dəvrəxər sedəd jovz jovad
Dəlihəd harad odcxav.
Dəjihəd harsn xazgud tal
Dəkn pulemötən zalad:
— Unginə taslnav ednig gig
Uurlz orksn Arltan,
Ki avxull uga
Kəsg xahad orkv.

„Maksimin“ aləvn sumnd
Mərdən əgəd orksn
Jovhn tavn xazgud,
Jaxan medl uga,
İgərən-tigərən xojr
Tarad harad gyyexəv.
İnzr tednig çavcxar
Tasrad harad odv.

marən xələhəd harsn
ygəcr tiim xazgig
estxn zuur kycəd
avçad Inzr unhav.

ooran harsn neg
azginb bas çavçxar
o mörnənb sən
urdar Inzr gyylgəd harv.

əəgdz jovsn xazg
ec taşrlad kevtckəd
ovtlz jovsn Inzrin
ork mörinb unhav.

ərnəsn salsn Inzrig,
uurahad orkx gigəd,
vcərin xarig kətləd,
vrtə gidg şyrytəhər
zr tal gyylgəd
z jovnav bi.

ərxn kecig taşrlzahad
amag xazg xazana.
əzgin xasn sumdud
azud irəd tuscxav,
ynlə Inzr xərycəd
av—zurha xav.

namr suuhad xazasn Inzrt
ana-serl əgl uga:
-Naatk mərən unz avad
amag dax"—giv bi.

arig unsn Inzrtəhən
eldzasn xazgan alçkad

Xojurn doran ergəd
Xəry tatad harv bİdn...

.
.
.
.

Macgt əvcərən alulad
Manas ərələn çavçulad
Martş uga jum
Manas xazgud yzv!

Dəəsən darsn manaks
Dala ik bəjr kezəz,
Manig irxin əmn
Macgig maktz bəəcxəz.

.
.
.
.

Oln-oln dəədəs
Oda bİjnə onbçtahar
Minb en dəən
Mini sanand orna.

V

Kesg iim dəənd orad,
Kəvyd—kyykd, tana tələ,
Tand nihyrtə sovetin
Tavn talta odna tələ,
Kyç-kəlsərn bəədg ulsin
Kysl bolgç komunizmin tələ,
Xaan, xazg, bəjaçudla
Xəər—bəər ugahar,

Kesg zilin turşar nooldad
Kyzyhinь nuhlla bidn!
Tegəd çign mana ornd
Tavn taltnь dyngənə!

.
.
.
.

Dəənd buursn mal-gergn
Dəknəs jasz avad
Delkən bajaçudig kəəz kycəd
Davxar zytkez jovna bidn.

Ugta ulan odna gerl
Ulm hal padrad bəəxlə
Ungnь əmkrsn bajaçudin
lurnь kyrəd bəənə.

Camag"—gigəd arahan
Çanhur zuuz orkad,
Dorahur etg-etg gigəd
Də beldzənə tedn.

Dəəsrxəd irsn bajaçudig
Diilz orkad bidn,
Delkə deer evrənnь
Dəç odan padraxmn!

Feliks Dzerzinskij

1.

Dynkgr xar fabrikəs
Deegşən utan cuunglna...
Dotrnь kəldig kədlmşçnr
Dazrgdad zovad bəəcxənə.

Xar monhla hazrig
Xarçud xahlad tərənə,
Xar tərənə deezig
Xaand kyrgəd ərgnə...

Altn, məngnə kyçər
Alvt ezlsn balaçud
Əld bolv çign
Amr kədlmşçnr təkş.

2.

Daxrgzax xarçudig yzzəsni
Dzerzinskin zyrkn,
Dolbgalyzax usn met,
Dogdlad, bulbglad bəənə.

Erk şiltə xaana josig
Es xolbvlxla
En ulst kezə çign
Zirhl uga.

Kədlmşç uls çuhar
Kymnь zirhl yztxə gixlə
Klassin nooldag gydəhəd
Kyçtə revolye kexmn...

3.

Unhn maxndan kyrəd
Ulan eusan asxad
Ugta bajaçud xamgla
Ken—ken nooldla?

Xaranhu xar kazarmdt
Xar usn xotta
Xarçudin josna tola
Ken—ken suula?

ivlrin kiitn xur
alækn, şuurhn—hurvnd
ovetin josna tölə
ken—ken körlə?

kəegdn, bultn jovz
kədlmşç, krestəjan ulst
komunistiçesk nartə
ken—ken byrdələ?

kaana josig xamx coksın
kərcudig cugtnə sultxsn
kulhn sarin revolycig
ken—ken tolhalla?

karan biş olı
kamg zysn dəsdeş
kyvvin josig tegəd
ken—ken xarsla?..

4.

kədlmşçin, krestənə
kiitn-xalunədnə orsn,
kenz sovetig hardsn
kyn jir çəen!..

5.

eninə kəgşn gvardə
avta zalaç bolsar
am, xaan, bajnas
arçud məltrx bolv...
Oln zun zild
omglz bəəsən bajaçudin
əmkrx cagin selgən
ərdəd kyrəd irv...

6.

Oktəbrin 25-nd
Orsin orna hazrt
Ulana josna kyndtə
Ulan tug dervkv.

Dazrgzasn kədlmşç ulsin
Deerlkx cag irv...
Delkə deer harad
Komunizmin dyr dyrvkv.

7.

Şin togtsn Sovetd
Şyd xazdgnə oln...
Şilən taslulsn bajaçud
Syk əvrləd jovcxana.

Bajaçudin jaləçnr əs-ermyd
Buln bolhnd kevtəd,
Bu-pistylər xaxar
Beln bolad jovcxav...

8.

„Derk dork“ dəsədig
Darx ik kergig
Daalhə zəvtə kyn
Dzerzinskij Filiks bolv.

Oln-oln dəsədeş
Oran xarsz avxar
OGePeU—ÇeKa
Feliks burdəsn boldg.

Setkl, uxa, cogcan
Sovetd bəəsn Feliks

Sə-ədr uga
Sovetin manag—tolhalv.

Revolycin xorta dəəsdig
Edmundoviçin ÇeKa
Evrən̄ ərstə hararn
Elkin̄ evkyləd orkv...

9.

OGPU-hin eck bolsn
Onçtə kətlvrç Feliksig
Oln xatu tərmod
Onədin manas xahculv.

10.

ek bolgsn Filiksin yldəsn
İdv ik kergig
Ənkr yrdn̄—çəkistmyd
Evin̄ olad kex!..

OGePeU-hin nerin̄ soqsxlarn
Revolycin dəəsd cuhar
Orx nykən xəhəd çiqrdgig
Eldv səənər mednə bidn!

Əmnk kevtən yynəs xooran,
OGePeU xəəmn̄,
Oln dəəsdən çi
Əmgtahar darz joviç!

Revolycin hal nydər
End—təndən xarad
Ənkr sovetinn̄ josig
Eldv səənər maniç!

Dzerzinskin bərz jovsn
Dyngkr ulan tugig
Deegşən, ulm ərğəd
Dervkyləd bərtñ!

Kyndtə, sovetin josan
Kezəd manad bədgicn̄
Kədlmşç, krestəjan ulsin
Erkn mēnd kelzənəv!

Leninə duudsn duudln.

I.

Xalbm̄g axnr—dyynr

Tana cuhar ərğrəsn cag
Tasrxə uga cev mēt zovln,
Tanig togəlzəsn çidltə uls
Taslad idəd bədg bilə;
Orsin orig ezləsn
Orn nutkin xaana josl
Oln tanla ədl ulsig
Oosrlz abad muxlalz bəələ;
Tanig ezləd avç orkad
Tanar muxla kelə,
Tana edlzəsn hazras
Taslad-taslad avdg bilə;
Tanig amrar dazrxin kergt
Təngər bərəd bəədg bilə;
Tand zurhul̄ surhş ugahar
Təgər tenyləd nyldhg bilə;
Zərm xalbm̄gudig mekləd
„Zergin“ cergt avdg bilə...
Zər-zevin nilbç bəəsər

Orsin kədlmşç, krestʲjan uls
 ʁnannʲ xaag bulhtl
 Oln zilin erged igəd
 ʁmɡitn darz bəələ.
 ʁaag ʃirəhəsnb buulhʲz orkad
 ʁhrçud hartan josən avad,
 ʁədlmşç, krestʲjan ulsin
 Kyçtə respublik togtav.
 ʁeln əmtn negn bolz
 ʁymn əədən harx giz
 ʁədlmşç krestʲjan ulsin
 Kyçtə“ oln dəəsd
 ʁapitalist, pomeşk uls
 ʁezənk kevtən tanan ezləxər
 ʁysz sovetlə nooldad,
 ʁədlmşç xalbmɡudin dund
 ʁex mana kergig
 ʁelhl uga noldad
 Kyçtə də əskv.
 ʁana hazrig dəkn.
 ʁarhn bəjaçudin elçnr
 ʁednə jəs xəry boshxar
 ʁosləd sovetəs avçkv.
 ʁaşr tednd tegəd
 ʁanla cusn—maxn.
 ʁanla ədl zun saj
 ʁeng uls dazrdg.
 ʁngl, Prans ordin
 ʁsr ik bəjaçud
 ʁvrtə gidg kyçrəhər
 ʁryn dəngən kyrgzənə.
 ʁajanʲ muug dazrdg
 ʁanha aldr bəjaçud

„Zemgə“ josən togtaxar bəəxig
 Zug soxr medzəxş.
 Saak xuuçn josən togtahad
 Saak kevər xalbmɡan dazrxar
 Sedz jovxib tednig
 Səəxn toolz medzənəvdn.
 Bolv, tiim jumn
 Bolx uga giz
 Bolşevik uls kelxlə,
 Bolad bəəx, xalbmɡud!

II.

Xalbmɡ axnr—dyynr!

Orsin orna oln xarçudla
 Oda inrlmydin kez jovsn
 Olna dəənə kəld
 Ol dəkz çign tadnig,
 Sovetin ornas jovsn
 Salnhud ulsin bijsnb,
 ʁesg saamar tand
 Kyç yzyləd jovsn.
 Kədlmşç-krestʲjan ulsin
 Kyçtə respublik tolhalzax
 ʁomisar ulsin sovet
 ʁyynd kyç yzyləd,
 Gem harhad jovsn ulsla
 Genərtə kevər—xatuhar,
 Təvl uga nooldz jovsib
 Tand gerçiz bəənə, xalbmɡud!
 Xar kəlsərn gesən tezədg
 Xalbmɡ keln ulsin ev
 Xəəz bəədg sovetin jəs:

Xalbmğud, tana xyvtn
Tana bıjsınt hartn giz
Tand kelz bæənə!
Tegəd tana xurg kexd
Tand nəkd bəlx giz,
Komisar ulsin sovet
Kyndtə dolan zalusar
Komis şidz batrulad,
Kex kədlmşin bə daallıy.
Dəənə kəəllə xarışn
Dasmıha kədlmş—malan
Dəkn əskəd kədlıttı,
Dəngən kyrgxər sedəd
Olın komisarmudin sovet
Oln kərgtə malan əsgx
Olzta sən həzmudin bə əkər
Ol zvtgxin bə itkylizənə.

III.

Хальмг ахир—дүүнр!

Sug xalbmgin xurg
 Cutxlhn dundtn cuglulxin kergt
 Cahaçasas tana hazrig
 Cugtnb sultlx mən.
 En sultxvrin tölə,
 Ednig uga kexər
 Kədlmşç. krestbjan uls
 Krasn ərmtəhən xamdan nold-
 zana
 En sultxvrig şululxar
 Erk biş gyzzr
 Engdən xalbmgyd cuhar
 Eem-eemən tvsldəd,

Neg kyn met,
Natk xarçudla ədl,
Ungn̄b tasrsn bjaçudig
Ulan cergər dəvrxm̄n.
Dede cuhar mordad
Denikinig uga kexm̄n!
Bjaçudin josig xaml̄çkad
Baxta sovetən batrxm̄n!

IV.

Хальмг ахнг—дүүнг!

Tana əmtnə xyv
Tana bİjsİntn hart!
Ulan cergin zergİg
Ulm-ulm batİtn!
Malə daaxarn cuhar
Mərn deer hartn!
Cahaçudin əmnəs zərgləd
Cuhar-cuhar bəscxatn!
Denİkin İnrlin xazgudİg
Dangdnə uga ketn!
Evrənb enkr sovetin joşİg
Engdən bəsz xarstn!—gİz
Ulana josna axlaç
Ulbyana—Lenin duudsn mən.

y.

Kədlmişçnr boln kolxo
nikud!

Leninə duudsn duuldhiḡ
Lavta sonsad bidn,
Xaləngin ɵrḡn teegig

zğudas bulaz avad,
ərtə sovetin jos
lǝmgıan togtala bidn.
tanom hartan avad
vınl zıl bolv bidn.
sovetin josna dǝngǝr
n ǝrdzz jovna bidn.
ezǝnk yzz jovsn
ǝmzǝn uga zovlu
ǝlgdxǝs bıř, yxgdř uga.
ǝdlmřc boln kolxoznik,
ǝlǝn degc ǝanh iřkǝd
ǝln ǝmt neg kexǝr,
ym ǝǝdǝn harıxar
ommunizm tal zytk!
ǝlkǝn balaǝudla, sovetin tǝlǝ
ǝkn neg bǝrldxǝr
ǝrvksn ulan tugin dor
ǝrǝn xyyrǝhǝr bǝrzǝl

Elst—xotl balhsn.

aaana josna cagt
yvdm bidn kyrtsn,
urmř iřkǝhǝr kedg
alǝmg ger bılǝ.
ajn nojna dazrlıhd
aglz, suglrz bǝǝx
alhsn gix bıř—
ıdtǝ bǝǝrn uga bılǝ.
ovetin josni nilǝǝr
ultxvr bıdn avǝ

Bǝǝrn boltxa giz
Balxs bǝrzǝnǝvdn.

Xalǝmg, uralan iřk!
Xadur, alxan ǝanh atx,
Xalǝmgın balhsn Elstıg
Xad-ǝoluhar bǝrxǝr adh!

Xalǝmg, ǝmag kezǝ
Xaana-balaǝudın josn
Xalun-bylǝn nydǝr
Xǝlǝsn bolxv jır!

Xǝrnǝ tavn yzgǝd,
Xalǝmg, ǝmag xaan,
Kı hardgıǝn taslad
Kırmǝd xajsn jumn.

Sovetin josna ǝmn
Sarpulın, ǝǝdrxǝnǝ, Orenburgın,
Tengın, Terekin medlǝr
Tenz cı jovlaǝ!

Xorxa, sadv xojr
Xamr, ořgıǝnǝ ıdsn deer
Balaǝud, delıngyd negdǝd
Bǝǝsn řılmıǝnǝ kokzǝlǝ.

Kǝlsıǝnǝ řımxın tǝlǝ
Kǝndǝ teegǝr bǝrz
Xǝrycř uga muxla kexǝr
Xotxr bolhnar taradg bılǝ.

Tegǝd ǝıgn ǝı
Tǝryn xarıhu jovlaǝ,
Kemzǝn uga teegt
Kǝlıǝnǝ tıřad xajla.

Ezn cahan xaan,
Evrə bijnçn̄ bajaçud
Ersiçn̄ çamad jir
Edlylz es jovlu?!

Cagin selgən irəd
Cahan xaan kəlvrv...
Tegəd çign çi
Tavarn Elstən bərzənəç!

Elst,

Elst,

Elst!

Xalbmgin xotl balhsn!

Elstə boldg uçrçn̄
Eldv sovetin kycn.
En sovetin josnd
Engdən xalbm̄g zirh!

Xalbm̄g,

Xalbm̄g,

Xalbm̄g!

ahan çamd kelxv?!
Zirhlin cutxln̄ en!
Ennyləd kəöldyləd bərzəsn̄
Elst balhsn̄ bidn̄
Əndind mana xarçudin
Erdm̄ surhulin cutxln̄.

Engnyləd bərsn̄ Elstəs
Erdm̄--surhulin gerl
Ədrin gegən met
Əədən, buslad delgrx!

Surhul-erdm̄ bidn̄ elvz
Sumni xurdar əsz

Saak yldl muhan
Solbz şinər selvxm̄n.

Xar-kəlsərn̄ bəədg
Xalbm̄gud cuhar tən̄kəd
Xorxa, sadv gemdydəs
Xahcx il medgzənə.

End-tendəs negdəd
Evrən̄ avtonom togtasn̄
Oln̄ xalbm̄gudin̄ zyrkn̄--
Elst balhsn̄ bolzənəl

Tavn̄ nutg bolz
Tan̄hç byrdəzəx xalbm̄gudin̄
Tal duntk xurahuln̄
Tosxzasn̄ Elst mən.

Xalbm̄g,

Xalbm̄g,

Xalbm̄g!

Xərn̄ çan̄har gyzr!

Kynə tələ kədl̄sn̄
Kəzənək jovdlan̄ sanz
Kələn degc işkz
Kəsən̄ biidən̄ şingəç
Kədlm̄şin̄ kyndəs əəx
Kerḡ teryn̄ uga,
Zərsn̄ mana yyl
Zycldxn̄ lavta il.

Kədlm̄şçin̄ xar alx,
Krest̄bjana xar xadur
Kegdsin̄ səənər jasad
Kegdəd ugahin̄ kex!

Kadur, alxan çanñ atxad
Xalbmğ, uralan işk!
Kad-çoluhar Elstig
Dyngəlhəd bərz bolx!

Elst,

Elst,

Elst!

Xalbmğin xotl balhsn!

Delgr.

I.

Karñhu xalbmğin xahrxa
Kar işkə gert,
Kavrin dogşn kiitn
Kar salbkn dotr,
Gətə kyynə olñ
Yrmyg yrđyd zaagt
Mini yntə yyr
Malmhr Delgr tərłə.

Kyykn gigəd holad
Kiitn irgd xajad,
Kergill uga bəəhəd
Kəsg bolsna xəən
Delgr unz—boşad
Dəğdrəd bərəd jovla...

Arm bah nasndan
Msn—elsn zaagt
Jn bah cagtan
Arhsn—kiitsn dotr
Əkər kyykn Delgr
Əsz kyyn bolla...

II.

Xy bolsn, hal cırətə,
Xur—salbkn met,
Oktəbrin kyndtə revolycig
Ors orna xarcud
Dəəñ kyçnəs kehəd
Dymbr Sovet togtana...

Urdnə dazrgdz jovsn
Uls asrz avx
Ugta Sovetin josn
U teegər delgrnə.

Kymnə ard yldsn
Kyykd ulsig Sovet
Ky kexin kergt
Kəsg kədlmş kycənə.

Xooran əməran xojr
Xotxrin nəzədər tarsn
Xalbmğ kyykd ulsig
Xamculx ik kerg.

En ik kergig
Ənkrlz ken kycəxv,
Kyykd uls bijsnə
Kycəx zəvtə esj?

Tegəd çign Delgr
Torl uga, adhad
Xotn bolhnd xonad
Xurgud kehəd jovna

III.

.....
.....

.....
.....

Xarñhu bilə bidn,
Xaana josn dazrzala,
Xaləmg kyykd kyyn
Xamgin ard jovla...

Sedkln bidn xarhesn
Sovetin josn togtənd
Xəəsn, tulhasn məltrəz
Xamsz uralan jovxmn.

Oda cug əndəhəd
Olma kergyd kexmn,
Omgtahar uralan jovz
Ornanə tert orləxmn.

Sovetin josn mand
urhulə surhxar bəəno,
egn kyrtlən, cugtan
ləm dasz avj!

Xuçn avjas xamgan
Xajx jumə, egçnr!
Xadmna — sadmmna gidgtə
Xarñhuhin yyl tertə.

Dəkn-dəkn iigəd
Davtad kelə bəətl,
Egçnr mini, cugtəhinə
Evrəsn medəd avxt.

Sovetin josna asrmzar
Saj kyykd uls
Socializmd şuluhar kyrxər
Sedz jovxnə lavta.

Tednig daxad bidn,
Teegin kyykd uls,
Leninə zaasn xaalhar
Lavlad işkəd jovcxaj!..

Mana josn—Sovet,
Mana xyv—surhulə,
Mana çidl—olnd,
„Moha sarin nəəmənd!“

Delkən kədlmşç kyykd ulsin
Dymbr ədr—martin nəəmənd
Delgr olə kyykd ulst
Doklad igz kev...

* * *

Delgrmud! Əndrtən, ərgndən
Dala bolad əscəxətn!
Dəmgə bəəx xuçn xamgig
Devrəd xoləvləz xajtn!

Dəknəs şinər bəədlən
Delgrmud kez avcxətn!
Kymnə kysl—socializmd
Kyrxər şuluhar adhcəxətn!

Delgy surhylə.

Bum kədlmşçnrin kətlvrç
Bolşevik ylsin partə
Delgy surhulin tərər
Dekret harhsn bəəno.

Təgəd çign bi
Ter dekretin tuskar
Tavn-arvn yg
Tand kelxər bəənəv.

rasn kədləsn saləkn
kn, dəkn çanhədg.
lkən xarçud namag daxad
egşən tujan ərğ!

lkən revdlycin tərīg
ş, alxar davtəzax
vetin ərnr Sojuzd
nbn kədlmş kegdzəna.

ana josna edləsn
uçn Ors xamxrv.
mxrsn Orsin ormd
yvin josn batrv.

vetin Sojuzd bagtsn
dkln negn əmts
lkən bəjaçudin əlməhəs
m uga harçəna.

erik, Aanglb, Nemşəs
tar avdg maşidīg
rən kedg bolxar
dvər zytkz jovna.

dustrin duuna ajs
ər kynknz bəəna,
olxozin tərīn jovdlin
egn ulm orzana.

azr ulm kəkrəd
anxad inəz bəəna.
lal ulm padrad
arudar şatəz bəəna.

uçn toot xamg
uxrad şaç bəəna.

Şinəs xamg jumn
Şiigəd buslad bolzana.

Orçlŋgin yzəd uga
Onbçta kerg kezəx uls
Engdən cuhar, negn kyrtlən,
Erdmtə bolx josta.

En jungad gixlə
Erdm ugan zyyl
Dymbərltə socializməd devşxd
Degd bərmətg bolna.

Xarñhug gegəlgç Lenin
Xarçudtan igz kellə:
„Surhulb uga hazrt
Socializm togtəz bolş uga“.

Tegəd çign partb
Tydl uga, şuluhar
Tymn-bum ulst
Tyrgər surhulb surhzana.

Dymbər Sovetin Sojuz
Degc socializmd kyrtxə giklə,
Dyngəhəd bəətxə gixlə
Delgydən cuhar surhulb
Dasx zəvtə bldn.

Delgy surhulb surx kerg
Dəəc kerg bolv,
Darud en kergən
Degc bosz kycəxm̄n.

Saj-bum uls
Surhulbta bolz orkxla
Sovetin Sojuz ulm
Səərəd jovx zəvtə.

БИБЛИОТЕКА
научно-исследовательского
института
истории, языка и литературы

Tegəd, ter çağt
Tymn uls cuhar
Xaanas yldsn xazarin uudig
Xazz xoja kex.

Xanas yldsn xazar gisn
Xarñhu—buzr boln
Tymn ulsin xajad uga
Taaxa tolhata gelngyd.

Avjas xamgan gelngydtəhinb,
Avrlt uga bəjaçudtəhinb
Delgy socializmin surhulər
Dam uga darx bidn.

Nəəmtə-jistə kyykdəs avn
Nasta əvgn, emgn kyrtl
Degc cuhar suuhad
Delgy zurhulb surxmn.

Şurhulb surna gidgtñ
Sonbñ jumn biş,
Sanan setklən təvz
Şuluhar surx jumn.

Xərnə en kergtn
Xojr kyynə kerg biş,
Oln kədlmşç ygətnr
Evrən zytkx kerg.

Bold met bat
Bolşevik ulsin partb
Kəlsənrig ədl kexər
Əvrtə gidgər zytkz jovna.

Zytksn partin uxañla
Zag ugahar kədlz

Delgy surhalin tusinb
Delkəd cuharhadnə medylj.

Tegəd bidn cuhar
Tegştən surhuləta bolz
Orn nutg dotran
Enkr socializm təgtaj!

Kitdin kədlmşçnrt.

Dərvn zun saj Kitd
Dərvn yzgtən ezte.
Es zalxursn bajn tootnə
Ezləxər sədəd jovcxanə.

Kedy zun zild
Kitdin kədlmş camag
Delkən bajcud nəgdəd
Dangin dazrz bəənə?

Şanxaj, Nankin, Pejpind
Şərgad xurz irəd,
Mongtnr camag kezə cign
Muxlalad dazrad bəənə!

Mərsn bolsn bjiçnə
Mənkind şimə bəəz,
Nasnçnə zalu bjiçinə
Nyrhicnə bəgçilhəd orkna!

Ədrin turşar zarçkad
Ədmgin mənə əgny?
Kədlmş kynd gixləçnə
Kəəz es orknu?

Kədlmşəş camla ədl
Kəəgdgsn yls dala,

İşg uga bəjaçudnrt
İvr jalbcnr tedn!

İigəd-tiigəd şaxad
İanrin şyys tedn,
İşgnb tasrsn bəjaçud,
İezə cign şimnə!

İedlmş kesn bijçin
İezəd bolv çign
İesnçnbn oln, eemcnbn xalırxn
İenəd jovnaç çil!

İegəd camag Gomindanakn
İevrəd ymsəd uulbn!
İer bijnbn tednə nydn
İeryn xyyrə boldmb?!

İan-Kaj-Şi, Fin-Jun-Sən,
İan-Cy-Lən edn
İamag amrax giz
İi bicə san!

İednçnbn arhasn irxlə
İanig kezə cign
İarahad bəjaçudt xuldad
İaşmgar edlxər sednə.

İitdin kədlmşç, çnamd tusta
İerg tednçin kycəzəxş
İeşqgr bəjacudin amnas çamag
İatiz avxar bəəxş!

İamg ordudin bəjacudt
İuvahad xuldz orkad
İalsn—butrsinbn evrən edlxər
İanz bəənə tednçn.

Kitdig inrlmyd xuvaz avad
Kesg zild dəəldəd bəədglnb
Kend kergtə jumn giz
Kədlmşç çil sannaç?

Kyn es medx
Kynd jumn uga:
Kitdig saak kevtbn
Ki avxulbş ugahar bəənə!

Tegəd, ednə əlməd
Tadn bəəhəd bəəxmt?
Bəjaçud, ugatnr xojr
Baxlur avldxmnn bişv?

— „Ken kenig“—gigəd
Kyrəd şyyrldx kergtə.
Kantona komuna dəəç tug
Kitdin deer delsx josta!

Oln nutgudar bolzasn
Omgta hal revolyc
Kyçtə ik halan
Kitdt şatax josta!

Nern nga mini—yr,
Nand haran as!
Naaran nanla xamdan
Neg xaalhar jov!

Mini, cini xaalh gidg
Minhn tumnə xalh
Komuna partb cini, mini
Kyndtə, ax zalac!

Kitdinbn xojr zun nutkudt
Kyçnbn erkər togtsn

Kyndtə sovetin josnd
Kyçən ökər zytkl
Kymnə xortn bajnig darxar
Kədlmşçnr çuhar adhtn,
Ulan cergt cygtan orad
Uralan, zərgtəhər dəvrtñ!

Kitdin kədlmşçnr tadna
Krestəjan ulsla niictn,
Komuna partin zavrər
Kerg yylən kyçətn!

Aldv—neg çev,
Asxrv—aah cusn!
Dillxlə—delkə mana,
Delkən kerg kyçəzənəi!

Komuna partin hardvər
Kədlmşç, krestəjan negdz bosxla,
onə bah bajçudig
araz ərlhxnb lavta.

Delkən Okktəvrin tələ
Dekə çuhar bosçxatn,
Dəənə kyçnəs kitdən
Diktaturur proletariatin toglat

Kolxozin dyn.

Bat-Bat kolxozmudtan
Batta mlamud əskəj,
Bajaçud ezləsn hazırmudig
Bykldnə xahlad tərj!
Kəvkr cahan zilknə
Kək-e tengsd delsnə,
Kək-le tengsin zahsig
Kolxozarn bərdg bolj!
Ulan tугan, tugç mani,
Ulm deegşən ərg!
Ugatır—srednək uls
Uralan jovxnə lavta!

II. ZANG-BƏƏRİN TUSK STIXS.

Yksn kyyn hosar ju kex
bilə *).

Salgt jalbəc jovdg
Sanhzin Manz evgn,
Sarin duusn gemitə bəəhəd,
„Səən ədrələhən“ xarhv.

Manzin emgn Macg
Manznr-gelngyd avxar,
Manbşrtan zalbvrç mөгəd
Xurl orad harv.

— „Əçkldyr ədr gentkn
Əvgm engrz odv,
Bujinb kex gelngyd,
Bagş zalxar iryv—gigəd
Xybəsn dutsn emgn
Xurlin surxaçin əmn
Usn-casn bolad
Uuləd-duuləd bəəv.

„Oj, jahlav, emgn,
Oda jahad uulbaxmt?!
Kegşn evgn yksnd
Kyyn bas uulbdv“?! gigəd
Xurlin zurxac gelng
Xurdn naçn kevtəhər

Emgnə end-tend togləd
Evlx bəədl harhv.

— „Uulbl uga jah ginət?
Ugata kyynə zovlng dala!
Kegşn bolsn bijnb
Kəlsən əgçəsn evgn bilə.

Oda açinb xəryləd
Oln burxdinb şevnrər
Nom—bujinb kelgxlə
Nand bolx bilə“—gigəd
Emgn ulm-ulm
Ekərhən avl uga uulbzahad.
— „Bagş bijərn odad,
Bujinb kehəd əgtxə“—giv.

— „U! dərk! oda
Uuləd bicə bəəhit!
En xojr manznr odad,
Emgn, evgitn orşaçkk.
Bujndan bərc uga kyynəs
Bagş ju xəəx bilə?
Uulin çinən bagş
Ugata kyynd odmn biş!..“
Giz kelz orkad
Gelng, holhahan çumrtl.
Gesən iln bəəz,
Gentkn taçknad inəv.

*) D. Bednijig durdhad niçsn jumn.

.....
.....
Erk şiltə zurxaç
Emgər naad bərv.
Arhın̄ tatu emgn
Arahan zuuz zuun̄rv...

.....
.....
Emgn manznran daxulad
Evrənn̄ gerəd irv.
Xozhr tolhata manznr
Xojr nom byrslylv...

.....
.....
— „Manad mængn-tengn,
Mal-ger uga.
uj kesn tand
bi juhan bərxv?
Əvgnə bujnd gizəsn
Əngtə xuvn cign uga,
En neg devl, manznr,
El̄nkə bolv cign bərzənəv“.
Ik mazn̄ devlig xələçkəd
Irgəd darun̄ şilvk̄v.
Barun bijik irgd
Bulhar hos yzckəd:

— „Emgn, en devl̄ntn
El̄nkə̄n̄ elvg sən̄z,
Tyyn̄ ormd mand
Ter hosan bərt̄n.
Yksn əvgn oda tyyg
Ymsxm̄ biş, ju kexv?!
Xarm̄n̄ uga xuvcin̄ bərxl̄ətn

Xəry ergx uga.
Es giz əvgn̄ətn symsn̄
Ersən edləd jovx.
Tengrt kyrl uga
Tamd unx“—giv.
— „O! mani pad məxn!
Oln burxd mini!
Manz, mini, tigz
Mand Jungad kelnəç?
Ter hosig çign
Tand bərnəv bi.
Zug əvgnə symsig
Zuur bicə tenylit—gigəd
Emgn uuləd-unzad,
Erəd—ənsəd bəəv.
Hos kyszəsn manz
Hosan avc amrv...
Əvgnə cəçə orşaxar
Əmərən avad harv.
Kəl nyckn emgn
Kyrz bərad degdrv...
Xar bulhar hosan
Xələhə bəəz mekl̄gdsən
Manzin Macg emgnə
Meddg cagn̄ irv!

En cuhar xavr.

En mandlzasn narn,
En unərtzəsn ədr,
En xələzəsn casn—
En çuhar xavr.
En zirgzəsn bogşuda,
En şorzgn̄zasn usn,

En ik bilzrən—
En cuhar xavr.

En kəkrzəsn dalvrn,
En zirizzəsn zirrhən,
En delzəsn elə —
En cuhar xavr.

En anhləgt naaşasn,
En dalvrngd idzəsn,
En işk, xurhn, tuhl—
En cuhar xavr.

En incəzəsn gyyd,
En məəlzəsn xəəd,
En məərçəsn ykrmvd—
En cuhar xavr.

En malin şuugan,
En əmtinə dyyrən,
En ergəd, syıldn—
En cuhar xavr.

En kyvtə çigən,
En xəəstə boz,
En şyyçksn aadmıg—
En cuhar xavr.

Eckdən əgən xəry.

— Aduç! oda biçən yzzənəc:
Aavinçn əmnk əərdv.
Kəvyhər bəəhəd bəəxmən bişç
Kyyn bolx kergtəç!

Badmin kəvyn Dorzin
Biçkn kyyknd, tegəd,
Bi çəmd kelxər
Beln bolz bəənəv.

Tərlərn ənr-ərgn,
Toxmarn jir sən,
Togturta kyykn bolz
Ter nand medgdv.

Nə, kəşihəd bəəl uga
Nand xəryhən as!
Nasnçn jevgəl bolxla
Namrlad zəng orulnav.

— Aav, jir tyrd gitn!
Adhad kerg uga,
Duran kyrsn kyykən
Durtə hazrasn avnav!

III. ORSAS ORÇULGDSN STIXS.

Partbilet.

Oln kədlmşç uls
Əkəhəd ju xəəzənət?
Həzr ennəd cuhar
Hararn jungad maaznat?..

Pard gisn duun:

— Partbilet xəəzənəv“...—giv.

Zug negl bičkəkən...
Zyrkn çirəd odv.
Zyrkndm bəəsn syyl xaalh
Zajandan kəndrəd bəəv.

Hartan zug əckldyr
Partbilet bərz bəələv,
Gentkn ykl cəklə
Hartk biletən aldız orkuv.

— Xarçud! cuhar şulaha
Xamg yyd cəkcəxtn!
Ter bilet ugaju,
Tegəd ykl zəvtəju?..

Hegl zug bičkəkən,
Hegl bilet gedrv,
Dyzrmg Partin maxmudtn.
Dydy ang harv...

Basl Partija zovzaxig
Bi tegəd medyv,
Bulbəngudm negn kyrtlən
Bold bolad xaturv.

Çi, songszanç, Partija
Çamd bi kelzənəv!
Çamd oln kədlmşçnr
Məndən kelz bəənə.
Zyrkn çeezd yytrg
Xovingnə ik bolg!
Bat nəkd çamd bolx
Bum uls bi ilgənəv,
Kədlmşç uls cugtan
Kominternə dəəç zaavrar
Il harç odsn
Ik angig bəglx.

Bi tyrylz jovnav,
Bi Sovetin ornas
Çi songszanç, Partija?
Çamd andhar əgçənəv:
Zug sarmud davx
Zun-minhn partbiletinyd
Leninə geedrsn biletig
Lavta, lavta soləx!

A. Bezimenskiy

Өңгсн Lenind.

— „Ken—kenig?“ —gigäd
yçtə bajaçudin ömnäs
edlmşç, krestijan ulsig
etlç ç i jovlaç.

ktäbrin 25-d
rsin orna ködlmşçnig,
ajaçudin jos xolbvlxar
axta kevər bosxlaç.

eklln ädl revolycig
i hardz keläç,
amla xamdan olr
uhar noldand orla.

ktäbrsk revolycär dövryläd
ln manig ç i,
yndtə sovetin josnd
etläd avç irläç.

ngrsn çini coge deer
ktäbrin ulan tugig
larn cuhar hundz
kəllhəd bərlə bidn.

ln zilmud darandan
rad, harad jovna,
ngrsn çini ordçn
nrər partçn öszənə.

x ik dæänd
kltə dæç tugiçn
mgta kevər cuhar
larn örgx bidn.

Çini kez jovsn kergicn
Cengtn kyrgäd kyçax bidn,
Delkə deer aştn
Daamha tyymr şatax bidn.

Ter tyymrin hald
Teşkr bajaçudig eugtn
Çini sanə jovsar
Çiləz şataz çadx bidn.

Ekläd çini örgsn
Eldv ulan tug
Delkən bas tavn xyvdn
Dervkxdn dam uga!

Manig cökkar, cökka sedcxäv...

1.

Manig cökkar, cökkar sedc-
xäv,—

Manig dävrxär, dävrxär
sedcxäv,—

Manig tedn basxar sedcxäv,—
Manla tedn jədärxär sedcxäv!

Xara suusn uga bidn,
Xara suusn uga bidn!
Xələhə bəələ bidn tednig
Xələhə bəələ bidn!

2.

Kitdin inrlmud gidgydn
Karag jumsud tedtn.
Ködlmşç ulsig tedtn
Kəhəd cökdan mergn.

Takan azrlı bolsn
Tansg jumsud tedntn.
Tagçg bəəsn manig
Taraxar sedcxəv tedntn.

„Xəldvrtə bolşevik ulsig
Xaalhasn uga kexmn“—gigəd
Xara bəəsn xaalh deerəs
Xamxrad nooldxar sedcxəv.

Manig cokkar, cokkar sedcxəv,
Manig dəvrəxər, dəvrəxər sedcxəv,
Manig tedn basxar sedcxəv,
Manla tedn jədərəxər sedcxəv.

Daladad, segsrəd orksm bidn
Daamha xəry bolv...
Dala Çzan-Sy-Lənmyd
Degç xəry tatcxav.

Darunb evin kyyndəg
Diplomat uls eklcəxəv...
Davrtal gidg uls
Dalbnevostoçnikud bidn!

Çzan-Sy-Lən ednig
Çavçx mana kerg...
Delkən kədlmşçnr, krestbjanmud
Dəkm bəəx josta!

Manig cokkar, cokkar sedcxəv
Manig dəvrəxər, dəvrəxər sedcxəv
Manig tedn basxar sedcxəv,
Manla tedn jədərəxər sedcxəv
Xara suusn uga bidn,
Xara suusn uga bidn!
Xələhə bəələ bidn tednig
Xələhə bəələ bidn!

D. Bedni

Dəənə kylg.

Altn delkə buslad bəənə.
Olnğ taturan çanhaj!
Kylg mini, Kylg mini
Kelsn ygim songs!

Kezənə bidn çamta xojurn
Kesg əəmşgətə hazrar
Komjaçejkərn mordad
Kymnd xorta dəəsdig
Kəhəd dəəldg bilə bidn.

Kyyn gertən bəədg uga,
Keer xondg bilə.
Kylg mini, Kylg mini,
Kynd cag bilə!

Teegt şaçax tyymrəs
Zulbız jovx met,
Tend-end xojr

Zulad, bultad jovdgig
Martad uga esj çi?
Maştg zeerd mini?!
Əmin ikər yytrsn
Əmşgtə cag bilə ter!
Omgtə səəxn duuhan duulad
Oln dyynrtəhən xamdan
Halv bolsn dəənəs
Haləhl uga cugtan
Əmgtə kevər dəvrəd
Ordg bilə bidn.

Fer toot cugtan
Tolhahasç harad uga,
Ov, pulemet oda bijnə
Taçknsn bolad es bəəny?

End-end dəkn
Yymr şatsn cagt
Tarnhu səəhər çign
Tatrad harx bidn...

n mini duug
nkr kylg mini
ndyrl uga səəxn
s medz bəənc?

Omgtə gyydg zeerd mini
Olng-taturan çanhaj!
Emrən dəən ekxlə
Tarabinən avad mordxmnl

K. Jerimovskij.

Pionermydin marş.

Budn bolsn sə
Gal padrad şat!
Biçkn pionermyd bidn—
Kədlmşç krestjana yrdyd bidn!

Cegən zilmudın cag
Caaçnə əərdv.
Kenz pionermydin duudlhn:
— Kezə çign beln bol!

Ni—negn byld
Naadad—inəhəd əsnə bidn.
Kyçn, dəən xamgt
Kezə çign beln bidn!

Uralan zytkgç nooldacnrin
Ugta dyynr bolna bidn
Kenz pionermydin duudlhn:
— Kezə çign beln bol!

Bajrta duuhan duulad
Baxta kevər jovad,
Bahçudarn cuhar niiləd
Komsomold bijən bəldj!

Cegən zilmudin cag
Caaçnə əərdv.
Kenz pionermydin duudlhn:
— Kezə çign beln bol!

Delkən pionermudin bylin tələ
Dege cuhar duulj!
Dandz jovsn nəkdrtən
Dən bolxar zytkj!

Cegən zilmydin cag
Caaçnъ өөрдv.
Kenz pionermydin duudlhn:
— Kezə çrgn beln boll

Kyndta ulan tugig
Kymnъ deer өргj.
Kədlmşçnrin kyykd, uralan!
Komunizmd kyrxər zytkj!

Cegən zilmudin cag
Caaçnъ өөрдv.
Kenz pionermudin duudlhn:
Kezə çign beln boll

A. Zarov.

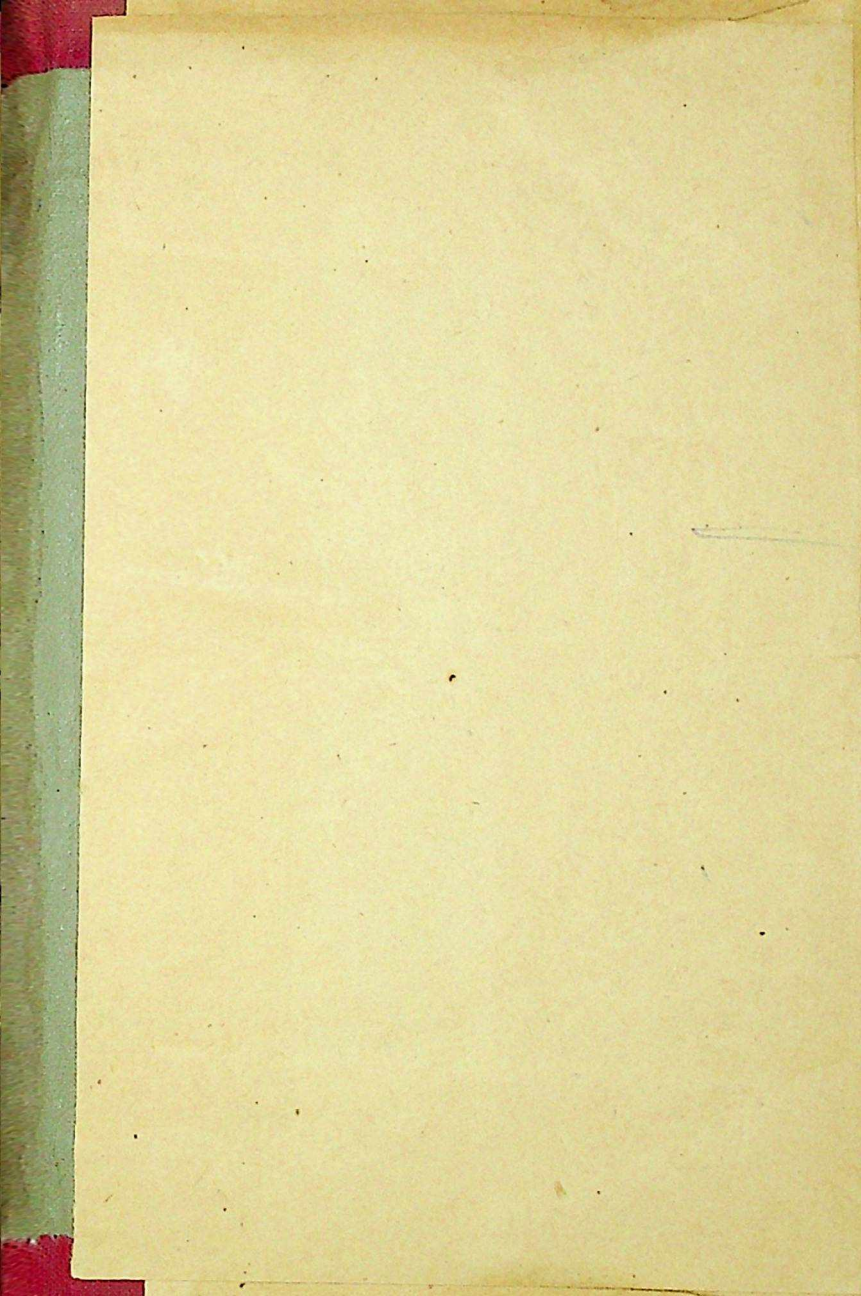
35 d.

МАНДЖИЕВ Н.

„КРАСНАЯ ЗВЕЗДА“

(Сборник стихов на калмыцком языке)

1nyb. 20037. Ad.